

Mødel den 7. Marts 1912.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Harald Jensen og J. O. Petersen.

1. (J. Nr. 551—1911). Indstilling fra Slagtehusudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage Udførelsen af **Varme- og Ventilationsanlæg samt Varmtvandsforsyning og Badeanlæg i Eksportslagtehallen** til Vand- og Gasmester Th. Thomsen for 3582 Kr.

Indstillingen vedtoges

2. (J. Nr. 550—1911). Forespørgsel fra Slagtehusudvalget i Anledning af, at **Aarhus Kulkompagni har sat Kontrakten angaaende Levering af Kul til Slagtehuset ud af Kraft** indtil videre paa Grund af Strejken i England.

Formanden meddelte, at Grosserer Christensen i en Samtale med Taleren havde udtalt, at Kompagniet ganske vist laa inde med en Del Kul paa Oplag, men at det desuagtet vilde være umuligt for det at opfylde sine Kontrakter, idet Oplaget, hvis de alle skulde opfyldes, kun vilde strække til en ganske kort Tid. Endvidere havde Grosserer Christensen udtalt, at Kompagniet for Tiden slet intet havde paa Oplag af den Slags Kul, Kontrakten omfattede. Man stod

derfor overfor det store Spørgsmaal, hvorledes man skulde forholde sig i et saa særligt Tilfælde, og Taleren kunde da tænke sig to Veje: dels at forhandle om Levering en anden Kulsort, hvis Kontrakten umuligt kunde opfyldes, og dels at protestere mod Kompagniets Annullation af Kontrakten og samtidig gøre Skridt til at indanke Sagen for en Voldgift. Den sidste Fremgangsmaade vilde vistnok være den rigtigste, idet Kompagniet saa muligvis vilde komme til Kommunen og tilbyde andre Kulsorter. Sagens juridiske Side var det ikke let at udtale sig om. Spørgsmaalet var, om der forelaa en absolut Umulighed for at præstere Leverancen, og det blev det selvfølgelig Firmaets Sag at bevise, hvis det skulde komme til Retssag. Desuden var det naturligvis ogsaa af Vigtighed, om Kompagniets Beholdning hurtigt vilde være saa godt som udtømt, hvis alle dets Kontrakter skulde opfyldes. Hvis nogle af Kontrakterne skulde være indgaaet saa nær op mod Strejken, at man med nogenlunde Sandsynlighed kunde anse denne for sikker, vilde antagelig Sælgeren komme til at bære Ansvar.

M i k a e l J o h a n s e n oplyste, at man paa Vandværket af Hensyn til Strejken havde gjort Forsøg paa at fyre med en Blanding af Kul og Cokes, og at man af dette Materiale havde nok for et Par Maaneder. Han vilde gerne være med til at protestere mod Kulkompagniets Annullation af Kontrakten, navnlig for et eventuelt Erstatningskravs Skyld, men troede iøvrigt ikke, man kom nogen Vegne derved.

S i m o n s e n bemærkede, at Slagtehusudvalget havde ment det rigtigt at sende Opsigelsen til Byraadet, for at dette kunde tage Stilling dertil. Udvalget ansaa Opsigelsen for et Kontraktbrud fra Kompagniets Side, idet det var en Kends-

gerning, at Kompagniet havde Kul nok og altsaa ikke ved Strejken var forhindret i at levere Kul til dem, det havde Kontrakt med, og som det derved var forpligtet til at forsyne først. Kompagniet vilde sikkert ogsaa gerne sælge Kul til Kommunen, naar det blot kunde faa Lov til at plukke denne. I de almindelige Betingelser, hvorefter Kompagniet havde paataget sig Leverancen, stod intet om, at en af Parterne kunde opsiges Kontrakten, naar den saa sin Fordel derved, og man skulde derfor synes, at Kompagniet var forpligtet til at opfylde Kontrakten, til dets Lagre var udtømt. Udvalget mente derfor, at man burde søge ved Dom at faa Kompagniet til at betale Kommunen den Skade, den maatte lide ved Opsigelsen. Der havde ikke længe været saa store Oplag af Kul i Byen som i Øjeblikket. Opsigelsen var et Skridt, Byraadet ikke burde finde sig i. Gasværket havde lovet at levere Cokes til de kommunale Institutioner, og det Materiale kunde man vel nok klare sig med, men det forlød, at Gasværket heller ikke kunde faa flere Kul, og saa vilde Cokesbeholdningen jo snart være brugt. Paa Slagtehuset kunde man imidlertid godt klare sig med Tørv. Hele denne Sag havde desuden en anden Side, idet det var et Spørgsmaal, om man ikke nu skulde gøre Alvor af Tanken om at lade Kommunen selv importere de Kul, den skulde bruge. Dette vilde være lige saa naturligt som at overtage Gas- og Elektricitetsforsyningen, og det var den eneste Maade at undgaa Kalamiteter som den nuværende i Fremtiden.

Samuel sen meddelte, at Udvalget for Belysningsvæsenet ogsaa havde faaet dettes Kontrakt opsagt, og at det havde besluttet at levere Cokes til de kommunale Institutioner, men lukke af for Levering til private og Vognmænd. Belysnings-

væsenets Kulforsyning kunde strække til til den 10. April, og Kulkompagniet var retslig forpligtet til at levere det 2621 Tons Kul uanset Opsigelsen. Der var i Vinter sket et Skred i en af Kompagniets Miner, og det havde da henvendt sig til Belysningsvæsenet om at tage en anden Slags Kul, hvilket man i Januar Maaned var gaaet ind paa. Med disse 2621 Tons vilde Belysningsvæsenet saa kunne klare sig til Midten af Maj.

J a k o b J e n s e n mente det vanskeligt for Kompagniet at bevise, at det ikke laa inde med den Slags Kul, Kontrakten omfattede. Kompagniet solgte Masser af Kul hver Dag, saa hvis de forskellige Udvalg vilde erklære sig tilfreds med den Sort Kul, det havde, kunde det ikke sige, at det var umuligt for det at skaffe Kul. Havneudvalget havde ogsaa faaet en Opsigelse, men straks protesteret derimod. Maaske vilde det være rigtigt at lade et eller andet Udvalg eller et Medlem forsøge at købe et Parti Kul hos Kompagniet; thi enten maatte dette opfylde sine Kontrakter eller ogsaa standse alt Salg til alle, det ikke havde Kontrakt med. Da Kontrakterne med de forskellige Udvalg vist ikke var helt ensartede, vilde det sikkert være noget vanskeligt at tage Sagen til fælles Behandling. Taleren vilde derfor henstille, at hvert Udvalg tog Sagen op for sig, ogsaa fordi nogle Udvalg muligvis havde Beholdning nok. Tiden var sikkert inde til selv at importere Kul til Kommunens Forbrug. Havde Kommunen været sin egen Importør, vilde denne Kalamitet været undgaaet, idet man i Tiden omved den 15. Februar kunde købe alle de Kul, man vilde, i England uden tilnærmelsesvis saa høje Priser, som nu forlangtes. En saa stor Forbruger som Kommunen kunde købe Kul lige saa billigt som Importørerne. Taleren

henstillede, at dette Spørgsmaal blev taget op til Overvejelse af det Udvalg, der havde det største Forbrug af Kul, saaledes at Kommunen til næste Aar kunde komme ind paa en anden Form for sin Kulforsyning. Iøvrigt kunde Sagen ogsaa udvikles videre, saaledes at Kommunen under Forhold som de nuværende kunde forsyne Borgerne med Brændsel.

M a r i n u s P e t e r s e n forstod ikke, at Kul-kompagniet kunde annullere Kontrakten, idet der i den ikke med et eneste Ord var taget Forbehold angaaende Strejker. Det eneste, Kompagniet muligvis kunde støtte sig til, var Bestemmelsen i § 23 i de almindelige Bestemmelser, hvorefter Tidsfristen i visse Tilfælde kunde forlænges. En Henvendelse herom havde Kompagniet Lov til at komme med, men det havde det ikke gjort. I de almindelige Bestemmelser stod desuden, at hvis Kullene ikke blev leveret i rette Tid, var de respektive Udvalg berettigede til at forskaffesig Kul paa anden Maade paa Firmaets Regning uanset en højere Pris. Det syntes Taleren, at Udvalgene stod saa godt som overhovedet muligt i denne Sag, saa der dristigt kunde protesteres mod Opsigelsen.

M i k a e l J o h a n s e n fandt det meget rigtigt at protestere mod Opsigelsen, men var ikke sikker paa et gunstigt Resultat. Det forbavsede ham, at Slagtehusudvalget ikke havde henvendt sig til Vandværksudvalget i den Sag, idet Kontrakten jo var fælles for disse to Udvalg. Det burde være Byraadet og ikke de enkelte Udvalg, der skulde nedlægge Protest. Dersom Kompagniet havde det Parti, det drejede sig om, var den af Hr. Jakob Jensen anviste Vej rigtig, og saa kunde Kompagniet ikke komme udenom, men det vilde dog være rigtigst øjeblikkelig at nedlægge Protest.

M o u s t e n troede det rigtigst at lade Byraadet nedlægge Protest og derefter lade Udval-

gene købe videre som sædvanlig, men kun betale efter Kontrakten. Derved vilde det blive Kompagniet som maatte sagsøge Kommunen.

N. J o h. L a u r s e n forundrede sig over, at Kulkompagniet kunde nægte at opfylde Kontrakten. Kompagniet burde have forhandlet med de paagældende Udvalg om, hvorledes man bedst kunde komme over Kalamiteten, men det syntes kun at se paa, hvorledes det kunde tjene saa meget som muligt.

N i e l s J e n s e n syntes, der burde tages saa haardt fat paa Kompagniet som muligt. Det forekom ham ikke rigtigt, at Udvalget for Belysningsvæsenet paa egen Haand var gaaet ind paa at tage en anden Sort Kul, end Licitationen lød paa.

M ø l l e r havde Følelsen af, at det i Virkeligheden ikke var Kulkompagniets Mening at ville annullere Kontrakten, men at det kun tænkte paa en Forlængelse af Tidsfristen. Opsigelsen var sat ikke saa lidt paa Skruer. Skulde Byraadet derfor sige, at der kun kunde være Tale om at forlænge Fristen, vilde Kompagniet antagelig hurtigt gaa ind derpaa.

S a m u e l s e n oplyste, at den Opsigelse, Belysningsvæsenet havde modtaget, hverken havde Over- eller Underskrift. Taleren fandt det meget naturligt, at Belysningsvæsenet var gaaet ind paa at tage den Slags Kul, det kunde faa, og følgelig til en billigere Pris, idet det ikke var Belysningsvæsenet, men Kompagniet, der havde rettet Henvendelsen i Henhold til de almindelige Betingelsers Bestemmelse om Naturbegivenheder og lignende. Taleren spurgte, om der ikke kunde være Anledning til at tage de almindelige Betingelser op til Revision.

J a k o b J e n s e n mente, at man, hvis Sagen skulde komme til Voldgift, kunde forlange at se

Kompagniets Bøger for at faa konstateret, om Kompagniet havde solgt Kul i disse Dage. Naar den paagældende Skrivelse til Slagtehusudvalget ikke var underskrevet, var det ikke en Opsigelse. Den Opsigelse, Havneudvalget havde modtaget, var underskrevet.

Møller bemærkede overfor Hr. Niels Jensen, at det Parti, denne havde talt om, ikke angik det foreliggende Spørgsmaal. Hvis Kulkompagniet ikke vilde overholde Leverancen, kunde der sikkert blive Tale om Erstatningskrav.

Simonsen kunde godt tænke sig, at der laa et Fif bag den anonyme Opsigelse. Han mente ikke, man kunde slaa sig til Ro med, at der kun tilsigtedes en Forlængelse af Fristen, men mente, at der burde handles hurtigt, saaledes at enten Byraadet eller de enkelte Udvalg allerede næste Dag tilskrev Kulkompagniet, at man ikke kunde tage Hensyn til Skrivelserne, men forlangte Kontrakten opfyldt og $\frac{1}{2}$ modsat Fald købte Kul, hvor man kunde, og gjorde Kompagniet ansvarlig for Prisforskellen.

Mousten troede det vedblivende heldigst saa vidt muligt at faa Kompagniet til at angribe Kommunen. Naar man protesterede mod Opsigelsen, kunde man altid tale om Priserne.

Marinus Petersen støttede Hr. Simonssens Forslag. Det vilde være rigtigst, at Slagtehusudvalget allerede næste Dag indsendte en Bestilling, og at man samtidig protesterede mod Opsigelsen.

Formanden var i det væsentlige enig i, at man overfor Kulkompagniet skulde udtale, at man ikke kunde anerkende dets Ret til at annullere Kontrakten, og at man fremdeles fordrede Kul udleveret. Derudover burde Byraadet næppe

foreløbig foretage sig noget, men overlade det øvrige til de enkelte Udvalg. Taleren ansaa ikke Hr. Moustens Forslag for gennemførligt, men kunde slutte sig til Tanken om at søge at faa konstateret, om Kompagniet virkelig ikke vilde levere mere Kul. Da Kompagniet leverede Kul til en stor Del af Jylland, vilde dets Beholdninger selvfølgelig hurtigt svinde ind, naar den sædvanlige Tilførsel var standset, og saa vilde Umuligheden af at overholde Kontrakterne snart opstaa, men om den var til Stede i Øjeblikket, var noget andet.

Det vedtoges at nedlægge Protest overfor Aarhus Kulkompagni imod den i Skrivelsen af 1. d. M. ommeldte Annulation af de løbende Salgskontrakter vedrørende Kul til Kommunen, at forbeholde Kommunens Ret i denne Anledning og kræve de forfaldne Leverancer præsterede. Det overdroges de forskellige Udvalg at foretage det videre fornødne med Hensyn til de under hvert Udvalg sorterende Kulleverancer.

3. (J. Nr. 508—1911). Indstilling fra Budgetudvalget om, at der tillægges Skovfoged Knudsgaard **Pensionsret efter Reglementet** med Pensionsanciennitet fra 1. Juli 1909.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 478—1911). Indstilling fra Budgetudvalget om, at der tillægges Skovarbejder J. Jensen **Pensionsret efter Reglementet** med Pensionsanciennitet fra 1. Juli 1909.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 466—1911). Sagen angaaende Byraadets Ansøgning om **Bevilling til at opføre Smaastykker paa Teatret i Vennelyst**.

N. J o h. L a u r s e n oplyste, at Bevillingen vistnok laa færdig, men at Ministeriet efter sæd-

vanlig Skik forlangte den udstedt for en bestemt Mand, og at den kun kom til at gælde for Sommermaanederne. Taleren antog, at der ikke var anden Vej at gaa end at lade Bevillingen udstede for Værten, Restauratør H. P. Olsen.

Formanden mente, at man ved denne Ordning i Grunden opnaaede det modsatte af det, der tilsigtedes, idet Byraadet jo netop havde søgt om Bevillingen for at være uafhængig af Restauratøren. Naar der ikke var anden Udvej, maatte man vel dog gaa ind derpaa.

N. J o h. L a u r s e n gjorde opmærksom paa, at man havde søgt om Bevillingen, for at Værten kunde være fri for at give en tredie Mand en ret stor Provenue for Engagementerne. Hvis Værten fik Bevillingen, skulde han give Kommunen noget derfor.

Formanden mente ogsaa, at man skulde prøve Ordningen for i Aar. Han spurgte, om Værten var villig til at give noget for Bevillingen.

N. J o h. L a u r s e n mente, at Værten godt vilde give noget for Bevillingen. Dette Spørgsmaal var det dog vist bedst at vente lidt med at ordne.

M a g n u s N i e l s e n spurgte, om Olsen ikke var konkurs.

J a c o b s e n bemærkede, at Tanken om at søge Bevillingen var kommet frem for at fri Værten fra at være afhængig af de Skuespillere, der havde Bevilling. Da Bevillingen kun blev givet for et Aar ad Gangen, kunde der intet ske ved at overlade Olsen den. Derimod var det et Spørgsmaal, om man skulde forlange Betaling af Olsen for Bevillingen. Iøvrigt havde Olsen nu vistnok faaet en Ordning med sine Kreditorer.

M i k a e l J o h a n s e n mente at vide, at Boet endnu ikke var udleveret til Olsen.

M a g n u s N i e l s e n gik ikke gerne med til den foreslaaede Ordning. Da Sagen første Gang var fremme, blev det præciseret, at Byraadet selv skulde beherske Forholdene i Vennelyst og selv bestemme, hvilke Kræfter der skulde anvendes. Den Tanke havde Taleren fundet tiltalende, men som Sagen nu formede sig, kunde han ikke være med. Kunde Forskønnelsesudvalget ikke have med den Sag at gøre, maatte der kunne dannes et særligt Udvalg, f. Eks. af Byraadets Medlemmer i Teaterets Repræsentantskab. Det vilde næppe være vanskeligt at faa Bevillingen overført til et saadant Udvalg.

N. J o h. L a u r s e n syntes ikke, man kom udenfor det oprindelig tænkte. Skulde Værten ikke engagere ordentlige Kræfter, kunde man lade være med at søge Bevillingen næste Aar. Byraadet kunde ikke faa Bevillingen som Institution. Det, man opnaaede, var i Virkeligheden at fri Værten fra at falde i Hænderne paa Skuespiller Schrøder og de Kræfter, denne vilde engagere.

F o r m a n d e n ansaa det for nødvendigt at udsætte Sagen for at faa Olsens Stilling undersøgt.

Sagen udsattes.

6. (J. Nr. 21^s—1911). Andragende fra Restauratør J. M. Clausen om Approbation paa **Ombygningsplan for Ejendommen Klostergade 28.**

F o r m a n d e n meddelte, at det var kommet til en Ordning, hvorved det kunde undgaas, at Ejendommen straks skulde rykkes ind, idet saavel Bygningskommissionen som Ejerinden af Nr. 30, Naboejendommen, var tilfreds med, at der paa Nr. 28 blev udstedt en tinglæst Deklaration, der gik ud paa, at Ejendommen efter Opfordring af

enten Naboejendommen, Nr. 30, eller Kommunen skulde rykkes ind til den vedtagne Facadelinie efter 15 Aars Forløb fra Dato eller 5 Aar efter, at Nr. 30 var blevet indrykket i Facadelinien. En saadan Deklaration var Clausen villig til at udstede.

Magnus Nielsen mente, at der forelaa en Protestskrivelse fra Ejerinden af Naboejendommen.

Formanden var i den Tro, at nævnte Protestskrivelse laa forud for den nu trufne Ordning. Det var blevet Taleren meddelt, at Ejerinden af Nr. 30 havde erklæret sig tilfreds med Deklarationen.

Magnus Nielsen meddelte, at der et Par Timer for Byraadsmødet var blevet telefoneret til ham fra Overretssagfører Langballe, der var Sagfører for Ejerinden af Nr. 30, at Protesten ikke kunde frafalde, med mindre Clausen blev forpligtet til at rykke Nr. 28 ind i Facadelinien med det samme.

Formanden saa intet til Hinder for, at Byraadet for sit Vedkommende kunde erklære sig tilfreds med Ordningen. Ejerinden af Nr. 30 kunde desuagtet foretage, hvad hun vilde.

Magnus Nielsen hævdede, at Bygningskommissionen kun var enig om Indstillingen under Forudsætning af, at der var opnaaet Enighed mellem de to Ejere. Taleren vilde gerne være med til, at Clausen kunde komme saa let over Vanskelighederne som muligt, men derfor maatte Naboejerens Interesser ikke sættes til Side, hvilket vilde ske, hvis Nr. 28 skulde have Lov til at blive liggende fremme 5 Aar efter, at Nr. 30 var blevet indrykket.

Christensen syntes dog, der maatte være nogen Grænse for, hvad Ejerinden af Nr. 30 kunde forlange. Taleren havde i Bygningskommissionen været stemt for at sætte Fristen til 3 Aar, men da der kunde opnaas Enighed om 5 Aar, havde han heller intet imod den Frist, som vel næppe heller kunde siges at være for lang. Det forekom ham, at Indstillingen burde vedtages.

Magnus Nielsen kunde tænke sig, at det blev Byraadet, der kom til at betale en eventuel Erstatning, hvis det gav Tilladelsen.

Formanden mente ikke, at Bygningskommissionens Indstilling var sket under Forudsætning af, at Ejerinden tiltraadte Ordningen, men da Hr. Magnus Nielsen havde en anden Mening, kunde man jo udsætte Sagen. Noget retsligt Krav paa Byraadet kunde der ikke blive Tale om.

Magnus Nielsen kunde tænke sig det heldigst, at Parterne blev samlet paa Bygningskommissionens Foranledning.

Sagen udsattes.

7. (J. Nr. 1⁴⁰—1911). Andragende om **Approbation paa Udstykningsplan** for Matr. Nr. 81 d, 81 e, 166 a, 166 b, 166 h og 167 b af Bygrundene fra Marselisborg.

Møller oplyste, at det drejede sig om Udstykning af forhenværende Konsul Rahrs Villa. Ud mod Marselisborgalle var Sagen i Orden og ud mod Strandvejen for saa vidt ogsaa, men Ordningen for de to Grunde ud mod Jægergaardsvej syntes Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse ikke om, idet den vilde medføre en meget uheldig Bebyggelse. Udvalget kunde derfor ikke anbefale Byraadet at anbefale Andragendet for disse to Parcellers Vedkommende. Da det imid-

lertid nu lod til, at Ejeren af disse to Parceller, Tømrmester Richard Jensen, var tilbøjelig til at indgaa paa en bedre Ordning, vilde Udvalget gerne have Sagen tilbage for at søge Forhandling i saa Henseende.

Sagen gik tilbage til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

